

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın 42'nci maddesi ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, devletin her yurttaşa eşit, erişilebilir ve nitelikli eğitim sağlama yükümlülüğünü açık biçimde ortaya koymaktadır. Ancak Şırnak ilinde eğitim ve öğretim hizmetleri, bu anayasal çerçevenin gerekleriyle örtüşmemektedir.

Öğrencilerin lise ve üniversiteye geçişteki akademik başarı göstergeleri (LGS yüzdeleri, dilimleri, YKS yerleşme oranları vb.) ülke ortalamasının oldukça gerisinde seyretmektedir. Bu durumun en önemli nedeni, süregelen öğretmen açığı, fiziki yetersizlikler ve yapısal sorunlardır.

Tarafımıza ulaşan yerel tespit ve bildirimlere göre, Şırnak Merkez ve Cizre'deki bazı ortaöğretim kurumlarında 4 ila 15 arasında değişen öğretmen açığı bulunmakta; Beytüşşebap'ta geçtiğimiz eğitim-öğretim yılı sonunda 82 öğretmenin tayin istemesi sonucu toplam 85 öğretmen açığı oluşmuştur. Güçlükönak'ta 120'ye yakın öğretmen ihtiyacı vardır. Silopi'de yalnızca geçtiğimiz eğitim yılında 300-400 arasında ücretli öğretmen görev yapmış, buna ek olarak 250'ye yakın kadrolu öğretmen tayinle ayrılmıştır. İdil'de tayini çıkan ancak ilişkisi henüz kesilmeyen 30 öğretmen hariç tutulduğunda öğretmen açığı 274'tür. Uludere'de ise geçtiğimiz yıl 170 ücretli öğretmen çalışmış, bu yıl 90 kadrolu öğretmen tayin isteyerek farklı illere atanmıştır. Bu tablo, norm kadro planlamasının sahadaki gerçek ihtiyaçlarla örtüşmediğini ve öğretmen açığının süreklilik arz ettiğini göstermektedir.

Öğretmen açığının yanı sıra, branş dışı görevlendirmeler eğitimde niteliği düşürmekte, öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkilemektedir. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri yok denecek kadar sınırlıdır. Okullarda pedagojik destek mekanizmalarının eksikliği, özellikle sınav başarısını ve öğrencilerin eğitim motivasyonunu düşürmektedir. Eğitimde yaşanan bu nitelik kaybı, bölgesel eşitsizlikleri derinleştirmektedir.

Şırnak Merkez başta olmak üzere il genelinde birçok okulun depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle yıkıldığı, yerine yeni okulların yapılmadığı görülmektedir. Öğrenciler fiziki açıdan yetersiz koşullarda eğitim almakta, ikili eğitim uygulamaları ders sürelerini fiilen kısaltmakta ve eğitim alanında yaşanan sorunlar devamsızlık ve okul terkini artırmaktadır. Ayrıca ildeki pansiyon kapasitelerinin yetersizliği özellikle kırsal bölgelerde eğitim hakkının kullanımını daha da zorlaştırmakta, çocukların temel eğitim hakkını fiilen engellemektedir.

Akademik başarı göstergeleri, bu yapısal sorunların doğrudan sonucu olarak gerilemektedir. LGS'de Şırnak'ın yüzdelik dilimi, başarı puanı ve nitelikli liselere yerleşme oranı; YKS'de ise ilk 50-100-1000-5000-10000 sıralamalarına giren öğrenci sayısı ve lisans programlarına yerleşme oranları Türkiye ortalamasının oldukça altında kalmaktadır. Son üç yıllık tablo, Şırnaklı öğrencilerin akademik başarı farkının giderek açıldığını göstermektedir. Bu öğrencilere yüklenecek bireysel bir "başarısızlık" değil, bölgesel eşitsizliklerin kurumsallaşması anlamına gelmektedir.

Ayrıca Şırnak'ta öğretmenlere belirli sendikalara üye olmaları şartıyla ayrıcalık tanındığı, bazı atama ve görevlendirmelerin adaletsiz biçimde yapıldığı kamuoyuna yansımıştır. Bu uygulamalar eğitimi siyasal müdahalelere açık hale getirmekte, öğretmenlerin mesleki bağımsızlığını zedelemekte ve öğrencilerin eğitim hakkını doğrudan ihlal etmektedir.

Şırnak'ın sosyoekonomik koşulları dikkate alındığında, kalıcı teşviklerin sağlanması, öğretmenlerin bölgede gönüllü olarak kalmaları için gereklidir. Barınma, lojistik destek, hizmet puanı esnekliği ve ek tazminat gibi kalıcı mekanizmalar sağlanmadığı sürece öğretmen sirkülasyonu devam edecek, bu da öğrenci başarısında kalıcı bir iyileşmeye olanak tanımayacaktır. Eğitimde fırsat eşitliği ancak kalıcı ve kamusal politikalarla sağlanabilir.

Bütün bu nedenlerle, Şırnak'ta eğitim alanında yaşanan yapısal sorunların tespit edilmesi, öğretmen açığının akademik başarıya etkisinin araştırılması, kırsal bölgelerdeki öğrencilerin yaşadığı dezavantajların ortaya konulması, okul fiziki altyapısının yetersizliklerinin giderilmesi, öğretmen istihdam politikalarının ve teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci-maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

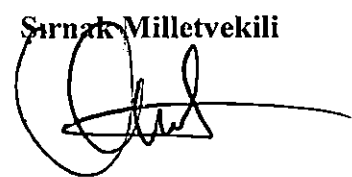
Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

1..			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	Çiçek
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	Hakkı Saruhan
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	Halide
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Özgül
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	Ayşe
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	Mehmet
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Zülküf
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	Kamuran
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	Hüseyin
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	Sevilay
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	Yılmaz
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	Öznur
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	Nejla
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	Ferit
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	Ceylan
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	İbrahim
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	Kezban
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	Mahmut